

MEZINÁRODNÍ KYNOLOGICKÁ FEDERACE - FEDERATION CYNOLOGIQUE INTERNATIONALE (FCI) (AISBL)

13, Place Albert 1er, B - 6530 Thuin (Belgique), tel : ++32.71.59.12.38, fax : ++32.71.59.22.29, internet : <http://www.fci.be>

ZAMYŠLENÍ NAD PROCESEM UZNÁVÁNÍ NOVÝCH PLEMEN ZE STRANY F.C.I.

Autor: Prof. Bernard Denis

Překlad do ČJ: Dana Vaňourková

Vedení FCI nám pravidelně připomíná, že počet oficiálně uznávaných plemen je příliš vysoký, a vyjadřuje znepokojení nad novými žádostmi o uznání. Občas dokonce slyšíme, že by uznávání nových plemen mělo zcela ustát. Takový postoj není přijatelný, protože nepochybně existují populace psů, které dosud nemají standard, přestože si své oficiální uznání zaslouží, minimálně stejně jako plemena již uznaná. Navíc musíme vzít v úvahu, že oficiální objev nové populace je především obohacením, zejména pro populace, které již existují. Za těchto okolností je jediným způsobem, jak se vyhnout poklesu počtu plemen, rozšíření pojmu "varianta" a uznávat jako variantu co největší množství nových populací.

Podpora uznávání nových variant, spíše než plemen, přináší některé výhody:

- uznání skutečnosti, že objektivně blízké populace mohou být přesto zřetelně rozeznatelné;
- více volnosti při zvládnání politických či etických problémů. Není důležité, že existuje několik národních variant, pokud oficiálně patří pod téže plemeno. V případě sporu mezi dvěma skupinami chovatelů o to, zda bude uznána ta či ona varianta, to může pomoci krátkodobě vyřešit problém při současném zachování dlouhodobé variability.
- populace, které objektivně existují a ke kterým se chovatelé hlásí, mohou být uznány, i když mají jen malou šanci dosáhnout jednoho dne kritérií pro uznání jakožto nové plemeno.
- nová varianta se může stát oficiálním zdrojem případného křížení, což napomáhá plemenné rozmanitosti. Na druhou stranu, když nějaká varianta vymizí, ať už kvůli genetickým problémům nebo kvůli nezájmu chovatelů, budoucnost plemene, pod které patřila, tím není ohrožena.
- Atd.

Myslíme si, že uznání nového plemene FCI by měl být dlouhý proces, který nemusí být automaticky úspěšný, ale který by měl vždy zahrnovat oficiální uznání dané populace v té či oné formě. Tento "dlouhý proces" by se měl skládat ze tří fází: národního uznání, žádosti k FCI a fáze vzniku.

1) Národní uznání

Každá populace, která se uchází o uznání, by měla projít procesem národního uznání. To by mělo být v souladu s požadavky, které jsou v kompetenci dotyčné národní kynologické organizace. Tato organizace vede plemennou knihu a zastřešuje prezentaci psů na výstavách například pod názvem "regionální typ". Tito psi nejsou posuzováni ani se neúčastní soutěží, ale mohou být předváděni v kruhu s komentářem o jejich historii a využití. Tato fáze trvá tak dlouho, dokud nesplní demografická kritéria požadovaná FCI. Výhodou je získání času k ustálení typu, propagaci populace, legalizaci plemenné knihy a

monitoringu zdraví. Pokud dotyčná populace nesplní demografická kritéria FCI, může časem získat přístup na národní výstavy (nutno upřesnit) a být posuzována jakožto "regionální typ".

2) Žádost k FCI

V tomto stádiu by měla daná populace splňovat požadavky FCI (návrh plemenného standardu, prokázání existence 8 nezávislých linií, hodnocení zdravotního stavu).

Doporučujeme přidat k žádosti dotazník, ve kterém se chovatelé pokusí vymezit sami sebe vzhledem k již uznaným plemenům:

- k jaké skupině plemen, alespoň z odborného pohledu, nová populace náleží? Je jen malá pravděpodobnost, ale nesmíme jí opomenout, že objevíme zcela izolovanou a naprosto původní populaci.
- jaké plemeno/jaká plemena jsou naší populaci nejbližší - na základě našich znalostí fylogeneze a morfologické podobnosti (dobrou metodou hodnocení je, když si položíme otázku, jaké plemeno bychom v případě nutnosti použili k přikřížení)?
- v čem je naše nová populace odlišná od nejbližších plemen (morfologie, DNA, atd ...)?

Je-li žádost v pořádku, nová populace může být uznána jako "vznikající plemeno". Je důležité, aby v této kategorii zůstala dostatečně dlouhou dobu (nutno blíže určit).

3) Fáze vzniku

V tomto stádiu by mělo být vyžádáno stanovisko vědecké komise: splňuje nová populace kritéria nového plemene nebo varianty? Komise musí samozřejmě poskytnout zdůvodnění.

Pro odborníky - toto rozhodnutí není příliš důležité, podstatné je uznání populace.

Chovatelé budou samozřejmě mít jiný názor.

Uznávání variant má samozřejmě také svá úskalí:

- Varianta je považována za méněcennou nebo v lepším případě ignorována. Chovatelé nové populace se budou cítit "zlehčováni", když zjistí, že "jejich plemeno" bylo "poníženo" na "pouhou variantu". Posílení myšlenky variant stávajících plemen musí být věnováno ještě mnoho práce, včetně třeba vytvoření nového druhu ocenění na výstavách. Tento pocit chovatelů ještě umocňuje skutečnost, že z vědeckého pohledu je mnoho stávajících uznaných plemen jen variantami.
- Pokud je nová populace uznána jako varianta, je povinné jí včlenit do stávajícího plemene. Pravděpodobně však jen málo současných uznaných plemen přijme "obohacení" o novou variantu vnucenou Ústředním výborem FCI.

Nebude-li FCI schopna přesvědčit nové uchazeče o uznání k přijetí této politiky, bude postavena před obtížnou volbu:

- buď FCI opustí myšlenku omezení počtu nových plemen: pravděpodobně je jich ještě mnoho, což je dobře;
- nebo FCI skutečně chce předejít dalšímu nárůstu, což nebude možné bez přehodnocení mnoha stávajících plemen, která jsou ve skutečnosti pouhými variantami.

Pr. Bernard DENIS

NB: Tato zpráva je pracovním dokumentem a jejím cílem bylo poskytnout vědecký pohled na věc. Může se zdát nerealistickou a dokonce agresivní. Nicméně máme zájem zveřejnit naše stanoviska v naději, že následovat bude oficiálnější a "diplomatictější" studie.